

РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Янковець Т. М., к.е.н., доцент, доцент кафедри бізнес-економіки
Бондаренко А. С., магістрант
Київський національний університет технологій та дизайну

Господарювання в умовах зростання динамічності ринку, глобалізації економіки, підвищення активності конкурентної боротьби ставить перед вітчизняними підприємствами вимоги щодо оперативного захисту власних економічних інтересів. Система економічної безпеки підприємства повинна бути одним з головних елементів стратегічного управління підприємством. Зважаючи на це, керівництву підприємств необхідно потурбуватись про стратегічне, інформаційно-аналітичне та інноваційне забезпечення належного рівня їх економічної безпеки не лише в поточному періоді, а й у наступних. Проведення зваженої обґрунтованої політики в області економічної безпеки підприємства є надзвичайно актуальним завданням на сучасному етапі трансформації української економічної системи [3].

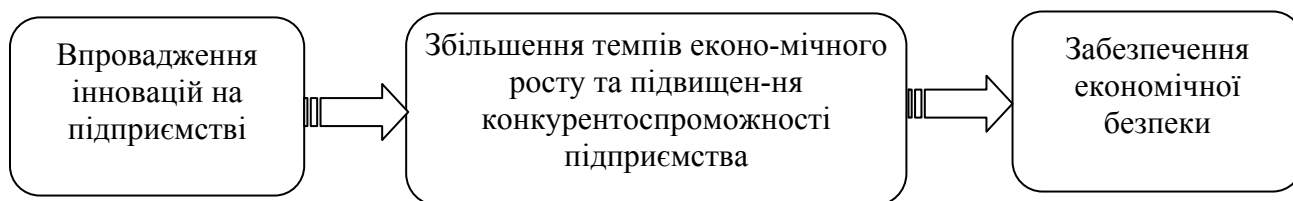
На сьогоднішній день немає єдиного визначення терміну «економічна безпека». Аналіз дефініцій економічної безпеки свідчить, що серед вітчизняних та зарубіжних вчених не існує однозначного підходу до її визначення. Разом з тим, всі поняття при всій своїй несхожості між собою мають подібні ознаки.

Більшість авторів сходяться в тому, що економічна безпека підприємства – це певний стан системи ведення господарства, яке крім того, ще й спрямоване на мобілізацію всіх наявних на підприємстві корпоративних ресурсів з метою захисту підприємства від небажаних впливів сьогодні й у майбутньому для найбільш ефективного використання цих ресурсів [1-4].

Під економічною безпекою підприємства розуміємо збалансованість внутрішньої структури підприємства як відкритої соціально-еколого-економічної системи, за якого воно стабільно функціонує, відтворюється і розвивається, а також гармонійна взаємодія підприємства із зовнішнім середовищем [4, с. 68]. Економічна безпека являє собою комплексну характеристику досягнутих та очікуваних результатів діяльності підприємства, яка зумовлена узгодженням цілей та передбачає раціональне використання ресурсів. За сучасних умов розвитку головним та вирішальним чинником забезпечення економічної безпеки виступають інновації.

Інновації являють собою ефективну оборонну реакцію підприємства на виникаючі загрози втрати конкурентної позиції на ринку, постійний тиск із боку конкурентів, виклик нових технологій, скорочення життєвого циклу продуктів, законодавчі обмеження й зміну ситуації на ринку. Інновація є засобом використання нових можливостей збереження або завоювання конкурентної переваги. У довгостроковому аспекті у підприємства немає іншого вибору, крім впровадження інновацій, які виступають надійним джерелом тривалого успіху, а отже, і економічної безпеки підприємства.

Результативна інноваційна діяльність обумовлює формування конкурентних переваг підприємства, що дозволяють йому успішно функціонувати на ринку.

Поряд з такими складовими економічної безпеки підприємства як маркетингова, виробнича (техніко-технологічна), соціально-економічна, фінансова слід розглядати й інноваційну складову. Основний зміст інноваційної складової полягає в тому, що вона має можливість впливати на інші складові й підвищувати рівень їх економічної безпеки через впровадження інновацій у виробництво й сферу управління. Саме впровадження у практику господарської діяльності найновітніших результатів сучасних наукових досліджень дозволяють забезпечити та підтримувати економічну безпеку. Для цього необхідно відслідковувати новації, які з'являються на ринку, здійснювати їх відбір для впровадження на підприємстві, здійснювати власні науково-технічні та конструкторсько-технологічні розробки, впроваджувати новації: новітню продукцію, новітні технології, методи та способи організації і ведення бізнесу тощо. При цьому наукові результати мають бути юридично захищені, тому до інноваційної складової відносяться об'єкти інтелектуальної та промислової власності, які використовуються підприємством та приносять економічну вигоду [5, с. 26].

В контексті вищевикладеного важливо забезпечити стабільність інноваційних процесів на підприємстві, що стає основним завданням підтримання його економічної безпеки. Впровадження інновацій тільки тоді сприятиме досягненню необхідного рівня економічної безпеки, коли цей процес буде безперервним, всеохоплюючим, доступним кожному суб'єкту підприємницької діяльності, незалежно від статусу, форми власності, виду і масштабів діяльності. При цьому інновації мають носити не одноразовий, а постійний системний відтворювальний характер.

Список використаної літератури:

1. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення : [монографія] / Т. Г. Васильців, В. І. Волошин, О. Р. Бойкевич, В. В. Каркавчук ; [за ред. Т. Г. Васильціва]. – Львів : ЛКА, 2012. – 386 с.
2. Кантаєва О. В. Обґрунтування теоретико-методологічного інструментарію формування системи забезпечення економічної безпеки підприємства / О. В. Кантаєва // Вісник університету банківської справи Національного банку України. – №3 (18), 2013. – С. 48-54.

3. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства : [навч. посібник] / І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 262 с.

4. Янковець Т. М. Взаємозв'язок потенціалу, економічної безпеки та розвитку економічних систем / Т. М. Янковець // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №9(171). – С. 66-73.

5. Янковець Т. М. Структуризація економічної безпеки підприємств / Т. М. Янковець // Проблеми науки. – №7 (175), 2015. – С. 24-27.

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Янковець Т. М., к.е.н., доцент, доцент кафедри бізнес-економіки
Драгієва Є. Г., магістрант
Київський національний університет технологій та дизайну

Термін «економічна безпека» вперше з'явився у 70-ті роки і швидко розповсюдився у розвинутих капіталістичних країнах. Саме в той час, оцінюючи тодішню міжнародну обстановку, представники перш за все країн Західної Європи виступили за використання економічних засобів забезпечення національної безпеки. Сьогодні економічна безпека будь-якої країни – це загальнонаціональний комплекс заходів, спрямованих на сталий розвиток та удосконалення її економіки, який обов'язково включає в себе також механізм протидії зовнішнім і внутрішнім загрозам. Нерозривно з економічною безпекою держави пов'язана економічна безпека регіонів, видів економічної діяльності, підприємств, як структурних одиниць національної економіки. До ознак економічної безпеки належать: незалежність, стійкість, спроможність до саморозвитку, ймовірнісний характер, цілеспрямованість, суперечливість, керованість [1, 2]. Як на макро-, так і на мікрорівні забезпечення економічної безпеки досягається шляхом реалізації загальної економічної стратегії, успішність якої залежить у тому числі від чітко визначених складових елементів безпеки. До найбільш суттєвих елементів економічної безпеки, які виділяють у своїх дослідження майже усі науковці, відносяться [1, 2, 4]:

— виробнича (техніко-технологічна) – ступінь відповідності застосованих на підприємстві техніки і технологій сучасним світовим аналогам за умови оптимізації витрат ресурсів; дотримання чинних екологічних норм, мінімізація втрат від забруднення довкілля; дотримання вимог охорони праці;

— кадрова – ефективне управління персоналом, підвищення кваліфікації працівників підприємства та залучення висококваліфікованих працівників з ринку праці, удосконалення корпоративної культури, збереження і розвиток інтелектуального потенціалу підприємства;

— фінансова – досягнення найбільш ефективного використання ресурсів. Додамо до складових економічної безпеки маркетингову та інноваційну, що обґрунтовано вимогами часу [4, с. 26]: